

'Ο "Αμλετ ἀπὸ τὸν 'Αγγλικὸν θίασον. — 'Απὸ τὶς παραστάσεις τοῦ ἀγγλικοῦ θίασου δὲ μπόρεσα νὰ παρακολουθήσω παρὰ μόνο τὸν "Αμλετ ποὺ στάθηκε γιὰ μένα μιὰ ἀπὸ τὶς δυνατότερες πνευματικές χαρές ποῦχω νοιώσει. Εἶχα τὴν εὔτυχιὰ νὰ παρακολουθήσω τὴν ἴδια παράσταση κι' ἀπὸ τὸ 'Εθνικό μας θέατρο ποῦταν μάλιστα σὲ σύνολο ἀρτιότερη καὶ σὲ ἔκτελεση καὶ σὲ σκηνοθεσία. 'Εκεῖνο δῶμας ποὺ τώρα μὲ συγκίνησε ζωηρότερα — ἵσως νάταν ζήτημα ἰδιοσυγκρασίας — ήταν ἡ ἐρμηνεία τοῦ "Αμλετ.

'Ο κ. Μινωτῆς εἶχε τότες ἔνα μεγάλο θρίαμβο στὴ διάπλαση τοῦ Δανοῦ πρίγκηπα. Περισσότερο δῶμας διανοητικό, νυμίζω, παρὰ ψυχικό. 'Εβλεπες τὸν περιφήμο ήθοποιό ποὺ ζωντάνευε μὲ πρωτοτυπία καὶ θαυμαστή συνέπεια μιὰ ἀντίληψη, ἐμπνευσμένη ἵσως ἀπὸ σχολή, ἵσως

ἀπὸ ἰδιοσυγκρασία προσωπική. Μᾶς ἐπρεπε νὰ συμφιλιωθεῖς πρῶτα μὲ τὴν ἀντίληψη, νὰ τὴν νοιώσεις, γιὰ ν' ἀφομοιώσεις καὶ νὰ χαρεῖς σὰ ζωὴ τὸ παιξίμο. 'Ο "Αμλετ ἔκεινος ὁ ἀρρενωπός, ὁ υστερικός, ποῦταν δλος κραυγὴ κι' ἀγανάκτηση μᾶς ξάφνιαζε πρῶτα κι' υστερα μᾶς ἐπιβαλλόταν μὲ τὴν ἀδιαφιλονίκητη τέχνη τοῦ ἐρμηνευτῆ του.

Μὰ τώρα δὲ "Αμλετ ήταν κάτι ἀλλοιώτικο: πιὸ ἀνθρώπινος, πιὸ κοντά στὴν ψυχή μας.

"Ηταν δὲ "Αμλετ ποὺ ἀγαπήσαμε μέσα ἀπὸ τὸ ἔργο τοῦ Σαίξηπρ. Ή εὐγενικὰ συντριμένη καρδιὰ ποὺ πονοῦσε καὶ δίσταζε, ποὺ δὲν ήταν πλασμένη γιὰ τὴν ἑκδίκηση ποὺ τῆς εἶχαν ἐπιβάλλει ἀπὸ καθῆκον, ποὺ πάλευε μὲ τὴν φυσική τῆς διστακτικότητα καὶ τὴ βαθειά τῆς εύαισθησία. Στὴ σκηνὴ μὲ τὴ μητέρα του δὲ "Αγγλος "Αμλετ δὲν εἶναι μόνο διοιδός τοῦ νεκροῦ ποὺ πήγαινε νὰ ἐκδικηθεῖ, ήταν κι' ὁ γυιός δὲ δικός της ποὺ ἔλυσωσε δλος γιὰ μιὰ στιγμὴ στὴν ἀγκαλιά της ἀπὸ ἀγάπη καὶ συντριβή.

Μερικοί κριτικοί μας ἀπὸ ἀβρότητα ἵσως στὸν δικό μας "Αμλετ—ἀβρότητα ποὺ δὲ χρειαζόταν, γιατὶ ἡ εὔτυχιὰ δὲν ἔχει μιὰ μόνο μορφὴ καὶ δὲν ἀποκλείει μιὰν ἄλλη παράλληλη κι' ἴσωδύναμη— δὲν ἀπὸ σκρα ἀντίδραση στὸν εὔκολο σνομπισμό μας ποὺ μᾶς κάνει νὰ θαυμάζουμε κάθε ξένο, ἀς εἶναι καὶ μέτριο, ἀπόδωκαν τὴ γοητεία καὶ τὴ συγκίνηση τῆς ἀγγλικῆς ἐρμηνείας πηρισσόσερο στὴ σχολή ποὺ τὴν εἶχε ἐμπνεύσει παρὰ στὴν προσωπικότητα τοῦ καλλιτέχνου. Κι' δῶμας δὲ κ. Μάκ Λιάμοσαρ εἶχε προσδότια ἀδιαφίλονεικητα. Τὸ λεπτό ἑσωτερικὸ παίξιμο του, δὲν ἀνεση σὲ κάθε ἔναλλαγή ψυχική, δὲν βαθύτατη ἔκφραση τοῦ πόνου, δὲν θερμὴ φωνὴ του, οἱ πλαστικές στάσεις του καὶ γενικά δὲν διακρίνεται συνταύτησή του μὲ τὸν Σαικοπηρικό ηρωα τῆς φαντασίας μας, δὲν πηγάζουν μονάχα ἀπὸ σχολή κι' ἀπὸ σκηνοθετική καθοδήγηση. Εἶναι προσόντα ἀτομικά καὶ μεγάλα.

Αὐτά καταφέρουν νὰ πραγματοποιήσουν καὶ ν' ἀποδώσουν τὶς σχολές, διάστημα συμφωνούνε οἱ υποδειξεῖς τους μὲ τὴν ἰδιοσυγκρασία τοῦ καλλιτέχνου, δπως συνέβη καὶ στὶς δύο περιπτώσεις ποὺ εἴδαμε στὴν ἐρμηνεία τοῦ "Αμλετ ἐφέτος.

Πολλοί δρόμοι φέρνουν στὴ Ρώμη. Εἴμαστε εὐτυχεῖς πού σὲ τόσο λίγο διάστημα γνωρίσασε κιόλας δυό, τὸν καθένα μὲ τὴν ἰδιαίτερη διορφιά του.

ΣΟΦΙΑ ΜΑΥΡΟΕΙΔΗ-ΠΑΠΑΔΑΚΗ